

Wat zeggen de sterren over 2020?

Nog altijd spreek ik mensen die hun sterrenbeeld belangrijk vinden. Of horoscopen niet alleen voor de lol lezen. Dat verbaast mij. Want achter dat belang van sterren zit een wereldbeelden met een speciaal soort god of goden. Goden die niet direct ons leven kunnen beïnvloeden, maar wel via een sterren-koepel die om onze aarde en dampkring heen draait. De aarde is dan vaak ook nog middelpunt van het heelal.

Weinig mensen gaan ervan uit dat onze aarde het centrum vormt van ons universum. Laat staan dat de sterren er in een keurige bolvormige koepel omheen draaien. Om over die afstandelijke god of goden maar te zwijgen. En toch blijven die horoscopen anno 2020. En dat gepraat over welk sterrenbeeld je bent: in welke teken van de dierenriem valt je verjaardag?

Mijn geliefde *Father Brown* had hier wel een mening over (of liever: auteur Chesterton; zie <https://www.duiven-velp.nl/nijhoff/2019-10-16%20Cadfael%20en%20Father%20Brown.pdf>).

Volgens hem gaan mensen van alles geloven als ze niet meer serieus nemen wat op geloofsgebied werkelijk gebeurt is. Wat is daar dan gebeurd bijvoorbeeld? Nou, dat het christendom zo aansloeg in het Romeinse Rijk. Waarom? Omdat de boodschap over Jezus mensen juist bevrijdde van allerlei bijgelovige angsten. Angsten voor allerlei goden of geesten. Of die geheimzinnige invloed van sterren.

De kerkvader Augustinus (ong. 400 na Chr.) dreef expres de spot met die invloed van sterrenbeelden. Hij zag immers dat tweelingen een totaal verschillend karakter konden hebben, of een totaal verschillend leven. Wij weten inmiddels bovendien dat hij dan vooral zal hebben gekeken naar twee-eiige tweelingen.

Hoe kom ik nu bij deze sterren-blog? Omdat elk jaar op 6 januari traditioneel het “Driekoningen”-feest is. Die drie ‘koningen’ zijn in het echt waarschijnlijk een soort hof-wetenschappers geweest. En wat hebben die toen ‘in de sterren’ gezien? Geloof het of niet, maar in Groningen is in 2014 aan de universiteit een heus wetenschappelijk congres gewijd aan deze “ster van Bethlehem”. Voor een leesbaar verslag: https://www.rug.nl/sciencelinx/nieuws/20141028_ster (er is ook een academische bundel: <https://brill.com/view/title/32550>). Of check de Nijmeegse sterrenkundige Heino Falcke: <https://hfalcke.wordpress.com/2014/10/28/the-star-of-bethlehem-a-mystery-almost-resolved> (Engelstalig).

Kortom: wat zeggen de sterren over 2020? Niets, lijkt mij. Maar die “ster van Bethlehem” – wat die ster ook in het echt geweest is, een paar van die hof-astronomen van ooit (we weten niet hoeveel) zijn wel op reis gegaan. En die geboorte in Bethlehem – daar wijst onze jaartelling nog steeds naar terug, ook nu in 2020 “na de geboorte van Christus”. Al zit er wel een telfout van een paar jaar in. Het gaat ook niet om die geboortedatum. Het gaat om dat Kind.

Rob Nijhoff, 18 januari 2020; reacties: predikant@duiven-velp.nl